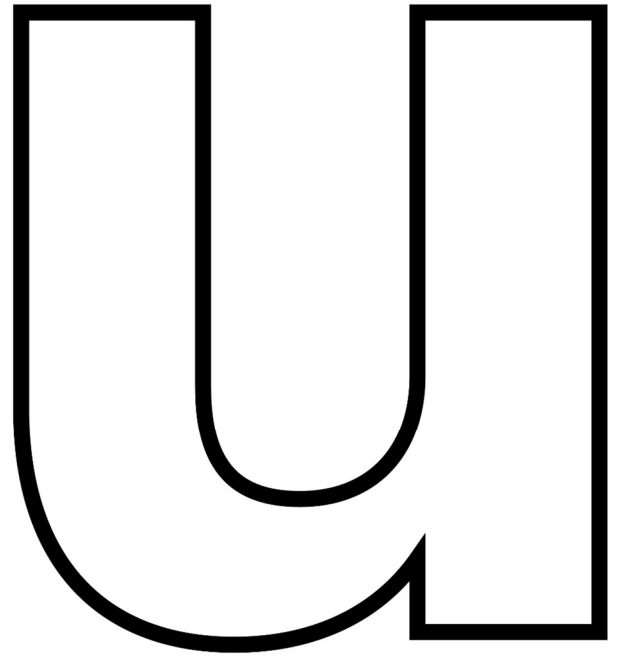
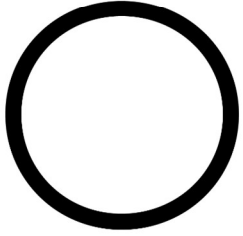

persdossier

archiweek 2020

fundamental acts

voorbijproductiviteit in een post-pandemische stad

[Voor meer informatie...:](#)

urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

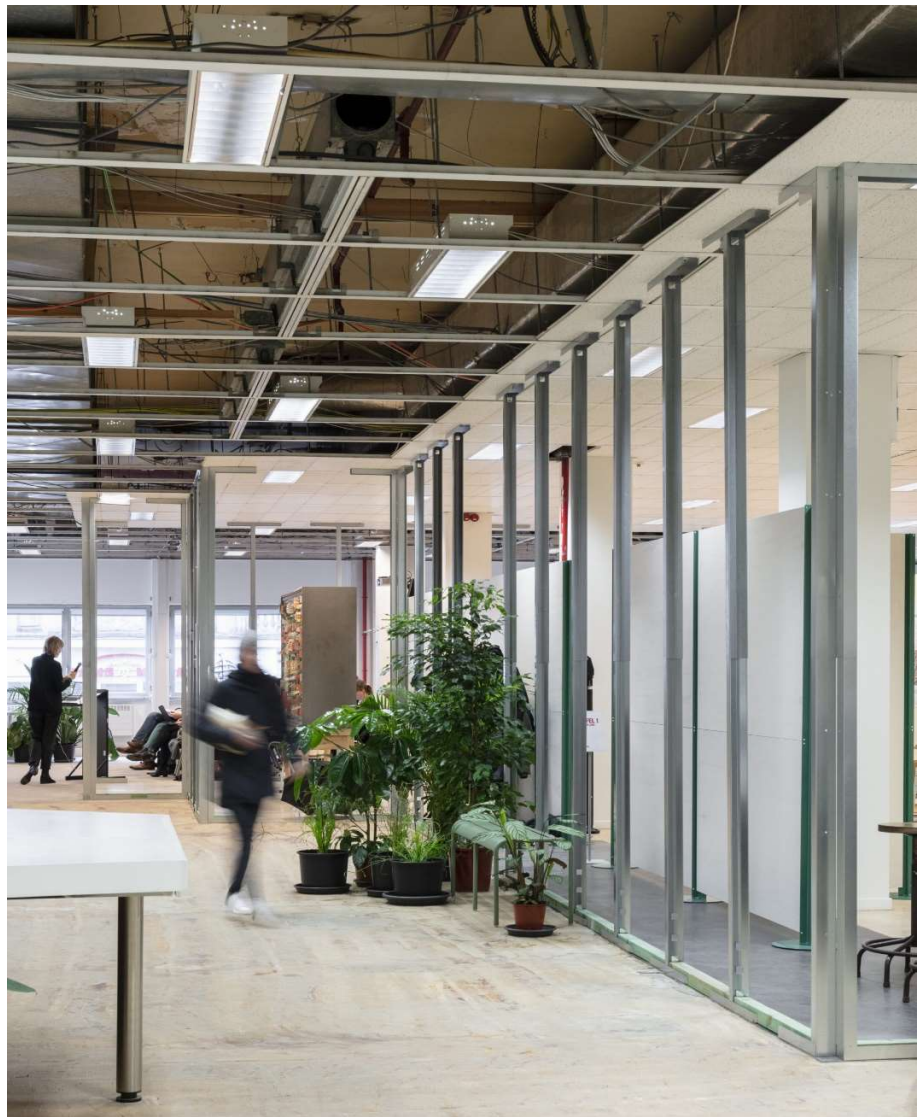
archiweek@urban.brussels

Facebook → [Urban.brussels](#)
Instagram → [urban_brussels](#)
Twitter → [@BrusselsUrban](#)

Sinds 2019 organiseert urban.brussels jaarlijks de archiweek in het Brussels Gewest. Doelstelling van dit evenement is het grote publiek kennis te laten maken de Brusselse hedendaagse architectuur. Deze tweede editie zal plaatsvinden van 5 t.e.m. 13 oktober 2020. Op het programma staan rondleidingen, wandelingen, fietstochten, opendeurdagen van architectenbureaus, symposia, workshops voor jong en oud en conferenties. Deze activiteiten worden georganiseerd door urban.brussels en door haar partners. Deelname aan de activiteiten is gratis (behalve voor de activiteiten die worden georganiseerd in het kader van het Artonov festival en de BBN, evenals de tentoonstelling "Belgisch Design Belge" in het Design Museum Brussels).

Het hoogtepunt van de archiweek zijn de geleide bezoeken aan een twintigtal hedendaagse creaties tijdens het weekend van 10 en 11 oktober. De meertalige rondleidingen (NL, FR en EN) worden georganiseerd door de vzw Arkadia en Korei.

Tijdens dat weekend zullen ook verschillende Brusselse architectenbureaus hun deuren openen voor het grote publiek om hun bureau en hun activiteiten voor te stellen aan bezoekers.

Actiris © Michiel De Cleene

[Voor meer informatie...](#)

urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

archiweek@urban.brussels

Facebook → Urban.brussels
Instagram → urban_brussels
Twitter → @BrusselsUrban

Verder staan ook twee dagen rond “duurzame architectuur” op het programma. Deze worden georganiseerd in samenwerking met Archi Urbain. Deelnemers kunnen dan duurzame projecten en werven bezoeken.

Pascal Smet Brussels Staatssecretaris voor Stedenbouw:

“Brussel heeft het potentieel om uit te groeien tot een wereldspeler op vlak van architectuur. Zowel wat betreft de realisaties in Brussel als wat betreft de sterke architectenbureaus die onze stad rijk is. Daar moeten we fier op zijn en dat moeten we ook internationaal meer uitspelen. Dat doen we onder andere door de organisatie van ‘archiweek’, waarin we het Brusselse hedendaagse architectuurlandschap in de schijnwerper zetten. Covid-19 maakt het ons niet makkelijk dit jaar, maar toch vinden we het belangrijk om de ‘archiweek’ te laten plaatsvinden, zij het in een aangepaste, veilige versie. Tijdens deze week kan het grote publiek kennis maken met Brusselse moderne architectuur en kunnen professionals elkaar verder inspireren.”

Bety Waknine Directrice-generaal van Urban :

“De 2020-editie van de archiweek is een gelegenheid om architecturale projecten en realisaties te verkennen die verder gaan dan de productiviteit. Uit de fundamentele elementen van het leven kan inspiratie worden geput om de stad van morgen te bouwen. Een duurzame metropool, op menselijke schaal, inclusief, bijzonder, modern, dynamisch en solidair. Een stad die levenskwaliteit kan bieden aan al haar inwoners.”

Het thema: fundamental acts

archiweek 2020 verkent onze fundamentele handelingen (Leven, Educatie, Ceremonie, Liefde en Dood) door op zoek te gaan naar architecturale plaatsen in Brussel die aan deze handelingen gewijd zijn. Dit thema is geïnspireerd op het radicale voorstel van Superstudio, in 1972-1973, om de grote thema's van het leven terug te brengen in de architectuur.

Door middel van thematische bezoeken wil archiweek eigentijdse plaatsen openstellen die gewijd zijn aan deze fundamentele handelingen. Doel is om deze te plaatsen te kunnen ontdekken en er de verbeelding de vrije loop te kunnen laten gaan.

Dit moment in de geschiedenis kan worden aangegrepen om andere vormen van (samen) leven te ontdekken en in de post-pandemie stad niet terug te keren naar het "normaal" van de louter productieve stad, waar de focus enkel ligt op het efficiënter maken van processen en ruimtelijke ordening die geoptimaliseerd moet worden voor productiviteit.

Laat ons dit moment gebruiken om even stil te staan bij basisrituelen en bij menselijke behoeften om zo een stad te bedenken die het louter functionele voorbij gaat.

De commissarissen

Fundamental Acts wordt gecureerd door een collectief, gevormd door de in Brussel gevestigde militante fractie in architectuur Traumnovelle, architecturaal designlab humbble en mediatheoreticus en onderzoekster Katia Truijen.

[Voor meer informatie...:](#)

urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

archiweek@urban.brussels

Facebook → [Urban.brussels](#)
Instagram → [urban_brussels](#)
Twitter → [@BrusselsUrban](#)

Architecturale plaatsen open voor het publiek:

Leven

Aan het begin van de 20ste eeuw waren architecten en stadsplanners voorstanders van gescheiden functies. Daardoor werden steden in monofunctionele buurten opgesplitst en gestructureerd door de aanwezige vervoersinfrastructuur. **De CBR building** is een typisch kantoorgebouw uit die periode. Onlangs werd die omgevormd tot een ruimte waarin werkplekken in een overwegend huiselijke sfeer in elkaar overvloeien. Ruimtes krijgen immers steeds vaker elkaar overlappende en hybride bestemmingen. De conversie van vroegere monofunctionele gebouwen geeft enorme impulsen aan de hybridisering, die poëtische onverenigbaarheden tussen de ruimte en de invulling bewerkstelligt. Denk bijvoorbeeld aan het **P.NT2-fabrieksgebouw**, waarin zowel creatieve bedrijven, handelszaken en particuliere gezinnen werden ondergebracht. **La Serre** is een gemeenschapsproject in een overdekte parking, waar ruimte werd gemaakt voor creativiteit en collectieve maatschappelijke innovaties. Het is een interessant voorbeeld van bottom-up toe-eigening en aanpassing van ongebruikte ruimtes. **Brutopia** is dan weer het enige nieuwbouwproject in deze categorie: een collectief woonproject dat door de eigenaars zelf werd opgestart. Er is ruimte voor individuele aanpasbaarheid én sterke collectiviteit.

Educatie

Onderwijsinstellingen vertoonden doorheen de geschiedenis veel raakpunten met andere normerende instellingen, zoals gevangenissen, zoals filosoof Michel Foucault al opmerkte. Het in toom houden van lichaam en geest met architecturale elementen die aan gevangenissen deden denken, creëerde een gedisciplineerde samenleving. De **Ecole Maritime** gaat daar tegenin met een omgekeerd panopticum, waarbij (in)formele studieruimtes uitkijken op genereuze gemeenschappelijke ruimtes. Leren kan ook in andere vormen en andere ruimtelijke indelingen plaatsvinden, die nieuwsgierigheid en een horizontale dialoog bevorderen. In school en kinderdagverblijf **Regenboog** is een krap stedelijk element opnieuw georganiseerd, resulterend in meer uitnodigende speelruimtes die de nieuwsgierigheid prikkelen en interacties via vormgeving stimuleren. Sommige ruimtes zijn in staat om zowel wereldwijde kwesties via innovaties te adresseren, en tegelijkertijd lokale kwesties samen met een lokale gemeenschap aan te pakken. **IMAL** is zo'n interactieve omgeving vol experimentele tools en toepassingen, waarbij ruimte wordt gecreëerd voor collectieve uitwisseling. Leren is een levenslang proces dat zich niet alleen in vooraf gedefinieerde ruimtes afspeelt. Een mooi voorbeeld is **Actiris**: een collectieve, horizontale werkplek waar grenzen vervagen en gebruikers worden uitgenodigd om innovatieve bestemmingen voor de ruimte te bedenken.

[Voor meer informatie...:](#)

urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

archiweek@urban.brussels

Facebook → [Urban.brussels](#)
Instagram → [urban_brussels](#)
Twitter → [@BrusselsUrban](#)

Ceremonie

De momenten waarop we samen vieren, zorgen voor samenhang en inclusieve sociale groepen. Ze zijn de ruggengraat van onze collectieve identiteit en kunnen een belangrijke rol spelen in de manier waarop we de belangrijkste momenten in ons leven verwerken. Het zijn de handelingen die ons samenbrengen en een aantal individuen tot een groep laten uitgroeien. Ceremonies hoeven echter niet te impliceren dat achterhaalde handelingen van eeuwenoude instellingen (zoals de staat, religie en patriarchie) blindelings worden gevolgd. **Recyclart** is een ruimte voor collectieve vieringen rond muziek, kunst en cultuur. De sfeer en opzet is er veel vrijer dan in een instituut als een museum, met een uiterst flexibele en niet pretentieuze ruimtelijke structuur. **Rasquinetpark**, op de site van een fabriek waar vroeger fietspedalen werden gemaakt, is een toevluchtsoord voor de bewoners van een dichtbevolkte wijk die nood hebben aan momenten van dialoog, samenzijn en samenleven. **Ninoofsepoort**: ook in dat park kunnen mensen samenkomen. Wanneer het te veel regent, kan het water daar ook in de bodem doordringen, zodat overstromingsgevaar voor de hele buurt wordt voorkomen. Die aanpak van de klimaatcrisis wordt zo een collectief overlevingsritueel. De **Open Productiehal van BC MATERIALS** biedt zowel nieuwe vormen van rituelen (als kader voor het ballet van bouwmaterialen die Brussel via het kanaal bereiken) als een radicale ruimte voor oude rituelen.

© Recyclart

[Voor meer informatie...:](#)

urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

archiweek@urban.brussels

Facebook → Urban.brussels
Instagram → urban_brussels
Twitter → @BrusselsUrban

Liefde

Terwijl zorgverlening steeds medischer wordt en de onderlinge solidariteit voortdurend wordt ondergraven door politieke en economische omstandigheden, hebben de manieren waarop we voor elkaar opkomen en er 'zijn' voor elkaar verstrekkende gevolgen voor de sociale samenhang, onze gezondheid en ons geluk. In de 12de eeuw vormden begijntjes aanvankelijk een onafhankelijke en inclusieve religieuze gemeenschap in het **Brussels Begijnhof**. Hun zorgtraditie is sinds die tijd in het stedelijk weefsel doorgedrongen via het rust- en verzorgingstehuis Pacheco, sociale woningbouw en faciliteiten voor kinderopvang. Bij het **Nieuwkinderland**-dagverblijf nodigt een sculpturaal hellend vlak aan de ingang mensen van alle leeftijden en met uiteenlopende mogelijkheden uit om elkaar te ontmoeten. Daaruit blijkt hoe architectuur mensen met verschillende noden kan verenigen. **Tri Postal**, een leegstaand postsorteercentrum, werd tot een sociaal en cultureel experiment omgevormd. Het zorgt voor de buurt, zelfs buiten de muren: verenigingen bieden er uiteenlopende diensten aan de buurtbewoners aan: van de daklozen die in de naburige straten slapen tot de jongeren in Sint-Gillis. Het project voor stadslandbouw **La Ferme du Chant des Cailles** reikt ideeën aan voor een meer ecologische en participatieve toekomst in de stad. Tegelijk wordt de kwestie van territoriale bestemming in een dichtbevolkte stad met een nijpend woningtekort aangekaart. Die tijdelijke projecten laten ons nadenken over mogelijke toekomstscenario's en de manier waarop we met elkaar willen samenleven. Niet alleen met andere mensen, maar ook met andere stadsbewoners als dieren en planten.

Ninoofsepoort © Loredana Marini

[Voor meer informatie...:](#)

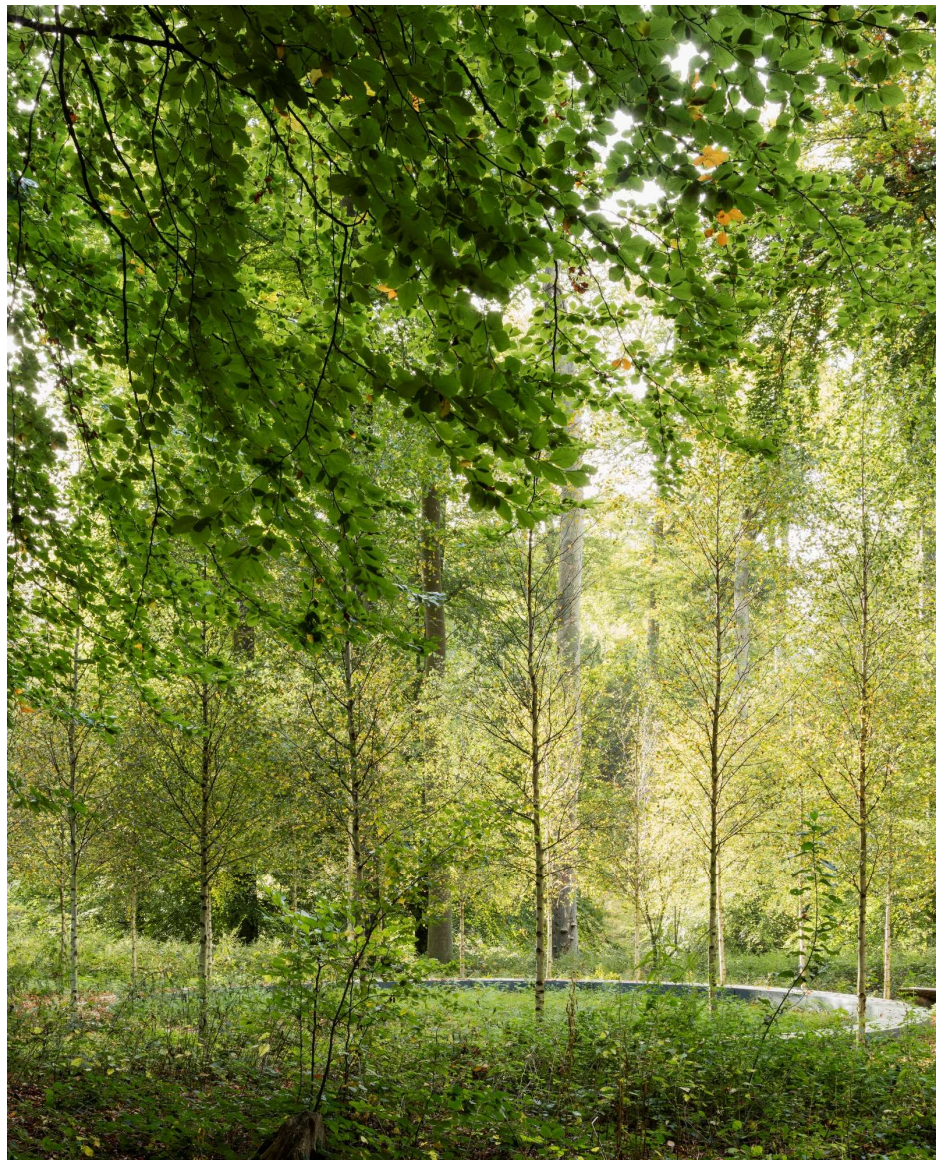
urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

archiweek@urban.brussels

Facebook → [Urban.brussels](#)
Instagram → [urban_brussels](#)
Twitter → [@BrusselsUrban](#)

Dood

De dood wordt steeds vaker aan het oog onttrokken en doordat we ze niet zien, kunnen we steeds moeilijker om met het rouwproces. De **Brusselse begraafplaats** in de buitenwijken van de stad heeft iets van een park. Ze doet ons nadenken over het ontbreken van hedendaagse rouwruimtes. Het collectief confronteren van pijn door verlies, helpt om onze gemeenschappelijke mythes en herinneringen te construeren. Het **22/3 herdenkingsmonument** in het Zoniënwoud scheidt ruimte om te rouwen over een collectief verlies in een rustgevende, cirkelvormige omgeving. De dood kan echter ook aanleiding geven tot wedergeboorte. De **Philipstoren**, die in 1969 als bedrijfshoofdkwartier werd gebouwd, wordt momenteel omzichtig ontmanteld en gestript. Vóór de transformatie worden alle herbruikbare materialen weggehaald, zodat deze erfenis kan verder leven. De lopende projecten in het **slachthuis van Anderlecht** (dat lange tijd grotendeels voor de vleesbevoorrading in Brussel instond) staan stil bij hoe de herinnering aan de dood levend kan worden gehouden. Tegelijk zijn ook nieuwe gebruikers en projecten er welkom.

Mémorial 22/3 © Michiel De Cleene

[Voor meer informatie...:](#)

urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

archiweek@urban.brussels

Facebook → [Urban.brussels](#)
Instagram → [urban_brussels](#)
Twitter → [@BrusselsUrban](#)

Open door archiweekend

Nieuw voor deze tweede editie van de archiweek zijn de Brusselse bureaus die zelf de deuren opzwieren voor het publiek.

Tijdens het weekend van 10 en 11 oktober presenteren een tiental Brusselse bureaus hun werk. De deelnemende bureaus: 51n4E, Agmen, Philippe Samyn en Partners, Claisse Architectures, Czvek Rigby, AC Plus architectuur, Notan Office...

“sustainable architecture” days

archiweek is ook een gelegenheid om duurzame architectuurprojecten van verschillende types te ontdekken, zowel werven als voltooide projecten. Vier projecten zullen worden gepresenteerd door hun architecten, hun eigenaars of de aannemers/vakmensen die betrokken zijn bij de uitvoering ervan.

→ Victoriatoren (51N4A) - privéproject: renovatie van de toren van de voormalige Belgische hoofdzetel van IBM.

→ Grande Halle de Schaarbeek (AM/VM Zampone - L'escaut) - openbaar project uitgevoerd in het kader van het wijkcontract Petite Senne (2014 - 2018) en winnaar van de be.exemplary award 2018: bouw, langs het kanaal, van een nieuwe 1.642 m2 Franstalige crèche voor 72 kinderen.

→ Jaspar (Guillaume Sokal) - privéproject, winnaar van de be.exemplary award 2018: verbouwing van een dienstmeisjeskamer tot een 3-kamerappartement in Sint-Gillis.

→ 1718 Verbies (agwA) - privéproject: verbouwing van een pakhuis tot een eengezinswoning en kunstatelier.

© BC materials

[Voor meer informatie...:](#)

urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

archiweek@urban.brussels

Facebook → [Urban.brussels](#)
Instagram → [urban_brussels](#)
Twitter → [@BrusselsUrban](#)

Programma van Urban en haar partners

Op dinsdag 6 oktober reflecteren de **commissarissen van de archiweek** over de architectuurcreatie van de afgelopen jaren in Brussel tijdens het **slotdebat van interviewreeks "Brussels Architecture Today"**, georganiseerd door City Tools.

Op dezelfde dag kan je de **dans- en muziekvoorstelling** 'Come On Feet' bijwonen in U Square in het kader van het ARTONOV-festival.

ICA, CIVA, Vai en alle sprekers op de **"Desired Spaces"** laten je dromen over toekomstige (publieke) ruimtes met **debatten/gesprekken** op woensdag 7 oktober.

Op donderdag 8 oktober kan je de **Architectuurprijs van de Faculteit Architectuur La Cambre Horta (ULB)** bijwonen en deelnemen aan de back-to-school conferentie met Kersten Geers (Office).

Tijdens het weekend van 10 en 11 oktober kan je de **20 architecturale locaties** ontdekken die door de commissarissen van de archiweek zijn geselecteerd.

In datzelfde weekend kan je **binnenlopen in de architectenbureaus** die speciaal voor de archiweek hun deuren openen om hun beste werk te presenteren.

Op zaterdag 10 kan je ook een **wandeling met de Brussels Academy doen rond de productieve stad** en kan je het **lanceringsevent van het nieuwe A+** magazine bijwonen. Nummer 284 van het magazine is gewijd aan "Belgium : The Next Generation!".

Met Pro Vélo kan je op zaterdag 10 en zondag 11 oktober op **pad voor een bezoek aan een tiental architecturale sites**, die door de commissarissen zijn geselecteerd.

Je kan ook deelnemen aan de **workshops voor gezinnen rond Superstudio**, georganiseerd door het CIVA in samenwerking met JAP.

Op zaterdag 10 oktober ben je **welkom in de voormalige koninklijke schaatsbaan** in het kader van de Neoclassicistische Biënnale van Brussel.

En op zondag 11 oktober kan je de **voorstelling** Stretch + Timemonochromes bekijken, die speciaal werd ontwikkeld voor het COOP-gebouw. Nadien kan je deelnemen aan de **kinderworkshop over artistieke expressie** in het kader van het ARTONOV-festival.

Op 12 en 13 oktober kan je kennismaken **met duurzame voorbeeldprojecten**. De directie stadsvernieuwing van urban.brussels en Mister Emma van Archi Urbain nemen je mee op ontdekkingsstocht langs inspirerende voorbeelden. Architecten, eigenaars en/of aannemers stellen hun duurzame projecten of werven voor.

[Voor meer informatie...:](#)

urban.brussels (Service public régional
Bruxelles Urbanisme et Patrimoine)
Mont des Arts 10-13 – 1000 Bruxelles

archiweek@urban.brussels

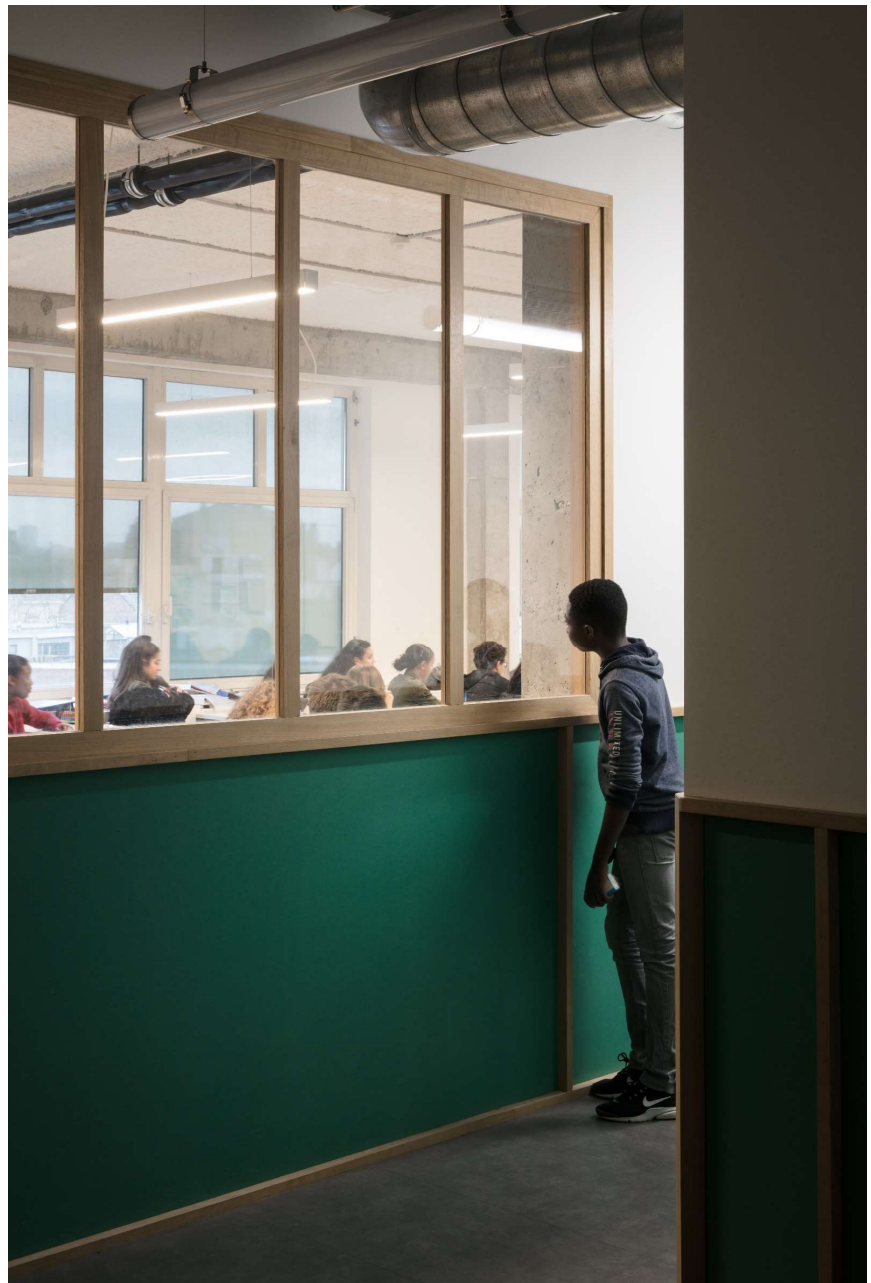
Facebook → [Urban.brussels](#)
Instagram → [urban_brussels](#)
Twitter → [@BrusselsUrban](#)

En gedurende de hele archiweek tot slot kan je de **geschiedenis van design in België** (her)ontdekken met de permanente tentoonstelling "Belgisch Design Belge" gepresenteerd in de ADAM - Brussels Design Museum.

Praktische informatie

Het volledige programma van archiweek 2020 is beschikbaar in het Frans, Nederlands en Engels op de website archiweek.urban.brussels.

Gezien de gezondheidscrisis en om ervoor te zorgen dat de archiweek in de beste omstandigheden en in alle veiligheid kan plaatsvinden, zullen de bezoeken aan de sites en de verschillende activiteiten uitsluitend op reservering plaatsvinden.

Ecole Plurielle Maritime © Stijn Bollaert

U

O

**architecture
and culture
for the city.**